

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ได้วางแผนการดำเนินการเพื่อพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูป
ดังนี้

ขั้นตอนในการดำเนินงานและรายละเอียดอื่น ๆ

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยสามารถแบ่งออกได้เป็นขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

1. เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคลินิก และทำความเข้าใจข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบคลินิก ทั้งในงานเวชระเบียนและคลังยา
 2. ออกแบบระบบ (System design) โดยพิจารณาข้อมูลที่ได้เพื่อจะนำคอมพิวเตอร์ไปใช้ในส่วนของงานเวชระเบียนและคลังยาของคลินิก รวมทั้งกำหนดและออกแบบรูปแบบของการแสดงผลการทำงานต่าง ๆ บนจอภาพ
 3. เลือกภาษาที่เหมาะสมในการพัฒนาโปรแกรม และทำการพัฒนาโปรแกรมให้ทำงานได้ตามระบบที่ได้ออกแบบไว้
 4. ทดสอบโปรแกรมและเพิ่มเติมรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ เพื่อให้ได้โปรแกรมที่สมบูรณ์ เพื่อจะนำไปใช้กับคลินิกขนาดเล็ก
 5. ทดสอบระบบ
 6. ติดตั้งทดลองใช้งานกับคลินิกตัวอย่าง
 7. จัดทำและพิมพ์รายงาน
- ช่วงเวลาในการดำเนินงานทั้งหมดแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงขั้นตอนและช่วงเวลาในการดำเนินงานทั้งหมด

ขั้นตอน	เดือน											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	←—————→											
2	←—————→											
3	←—————→											
4	←—————→											
5					←—————→							
6									←—————→			
7									←—————→			

3.2 แผนการดำเนินงาน

โครงสร้างโปรแกรม (Program structure) ที่ใช้ในการปฏิบัติกับฐานข้อมูลของระบบคลินิก ได้แบ่งออกเป็นหมวดใหญ่ ๆ ได้ 4 หมวด คือ

ก. ระบบหน่วยงานต่าง ๆ

เป็นการเลือกอำนวยความสะดวกโดยทำการติดตั้งให้เรียบร้อยก่อนจะติดต่อกับระบบคลินิก โดยจัดการเกี่ยวกับ

- การติดตั้ง แก๊ซ รหัสผ่านในการที่จะใช้ติดต่อกับระบบของโปรแกรมของระบบ

คลินิก

- บันทึกที่อยู่ของคลินิก ซึ่งระบบงานที่ใช้เน้นใช้เฉพาะคลินิกที่ละ 1 คลินิกเท่านั้น

- บันทึกรหัสชื่อของบริษัทที่ทำการสั่งซื้อยา โดยยึดรหัสชื่อบริษัทตามหนังสือ TMS volume 17 number 3 november 1988 โดยใช้ตาม Distributors' directory [18]

- บันทึกรหัสชื่อยา โดยบันทึกรหัสชื่อยา ตามหนังสือ TMS เช่นกัน
- ซ่อมแซมเพิ่มข้อมูล เป็นการปรับปรุงเพิ่มข้อมูลที่ได้อีกทันสมัยเสมอ
- เก็บสำรองเพิ่มข้อมูล จะทำการสำรองข้อมูลใน Hard disk ไปเก็บไว้ใน แผ่น Diskette เพื่อป้องกันการสูญหาย
- ลบข้อมูลที่หมดอายุการใช้งาน เพื่อช่วยในการประหยัดเนื้อที่ของการใช้งาน เมื่อข้อมูลนั้นหมดอายุการใช้งาน
- โปรแกรมจัดการระบบงาน

ช. ระบบคลังยา

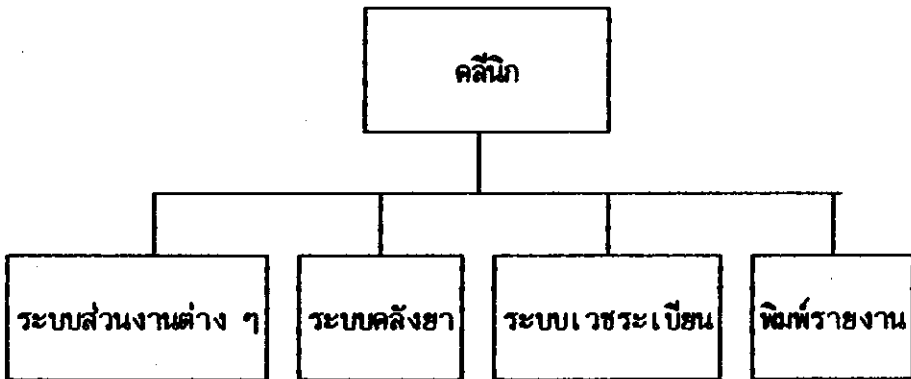
เป็นการจัดการข้อมูลเกี่ยวกับระบบคลังยา

ค. ระบบเวชระเบียน

เป็นการจัดการเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว การรักษา และการนัดหมายผู้ป่วย

ง. การพิมพ์รายงาน

เป็นการแสดงผลทางจอภาพและทางเครื่องพิมพ์

รูปที่ 3.1 แสดงโครงสร้างของโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับคลินิก

3.3 ลักษณะของแฟ้มข้อมูลที่ใช้

คลินิกโดยทั่วไป แผนกขานและเวชระเบียน มักจะทำงานกันโดยบุคลากรของคลินิก เพียงไม่กี่คน การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาประยุกต์ใช้งาน จึงช่วยให้การทำงานสะดวกรวดเร็วขึ้นโดยในงานเวชระเบียน ซึ่งได้จัดทำเป็นส่วนของการเก็บประวัติเกี่ยวกับคนไข้ ประวัติการรักษาและการนัดหมาย โดยการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลดังนี้

- ประวัติส่วนตัว มีการกรอกประวัติ แก้วไขประวัติ ดูรายละเอียด
- ประวัติการศึกษา มีการกรอกข้อมูล แก้วไขข้อมูล ลบข้อมูล
- นัดหมาย มีการนัดหมายผู้ป่วย แก้วไขการนัด ดูรายละเอียด ลบข้อมูล

สำหรับงานระบบคลังยา ได้มีการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลดังนี้

- การสั่งซื้อ มีการรับขา การแก้วไข การลบข้อมูล
- การจ่ายยา มีการจัดการเบิกขา การแก้วไข การลบข้อมูล
- การรายงาน มีการออกรายงานการสั่งยา เบิกขา จ่ายยา รายละเอียด

บริษัท จำนวนยา

สำหรับรายละเอียดของแฟ้มข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการเกี่ยวกับงานเวชระเบียนและคลังยา มีดังต่อไปนี้

งานเวชระเบียน แยกแฟ้มข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน คือ

- แฟ้มประวัติส่วนตัว (Person file)
- แฟ้มประวัติการรักษา (Patient file)
- แฟ้มการนัดหมายผู้ป่วย (Date file)

ส่วนงานทางด้านระบบยาจะแยกแฟ้มข้อมูลออกเป็น

- แฟ้มข้อมูลหลัก (Master file)
- แฟ้มข้อมูลการสั่งซื้อยา (Buy file)
- แฟ้มข้อมูลการจ่ายยา (Sell file)
- แฟ้มข้อมูลประวัติการจ่ายยา (History file)

- เพิ่มข้อมูลการเบิกษา (Order file)
- เพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท (Company file)
- เพิ่มข้อมูลรายได้ (Income file)

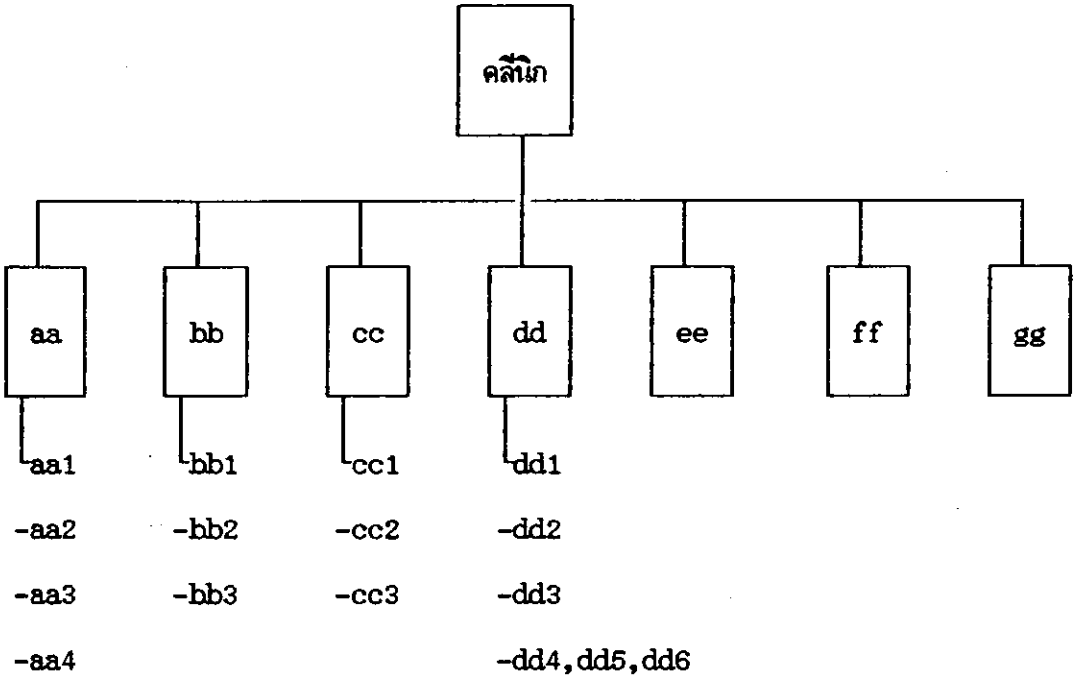
3.4 การพัฒนาโปรแกรม

จากโครงสร้างโปรแกรมที่ได้วางแผนไว้ ได้ทำการวางแผนในการพัฒนาโปรแกรมตามโครงสร้างโปรแกรมหากกล่าวเป็นโมดูล (Module) ต่าง ๆ ซึ่งแทนด้วยชื่อโปรแกรมที่เขียนด้วยโปรแกรม FoxBASE Plus รุ่น 2.01 ดังรูปที่ 3.2

รายละเอียดของโปรแกรมต่าง ๆ มีดังนี้

หมวด	ลำดับ	ชื่อโปรแกรม	การทำงาน
ก. เริ่มต้นระบบ และตั้งค่าใหม่	1	AA1.PRG	ติดตั้งและแก้ไข รหัสผ่านระบบของโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับคลินิก
	2	AA2.PRG	บันทึกที่อยู่ของคลินิก
	3	AA3.PRG	บันทึก รหัส ชื่อ บริษัทผู้ส่งยา
	4	AA4.PRG	บันทึก รหัส ชื่อของยา
ข. ระบบคลังยา	5	BB1.PRG	ปรับปรุงเพิ่มข้อมูลการสั่งยา
	6	BB2.PRG	ปรับปรุงเพิ่มข้อมูลการเบิกษา
	7	BB3.PRG	ปรับปรุงเพิ่มข้อมูลการจ่ายยา
ค. ระบบเวชระเบียน	8	CC1.PRG	ปรับปรุงเพิ่มข้อมูลประวัติส่วนตัว
	9	CC2.PRG	ปรับปรุงเพิ่มข้อมูลประวัติการรักษา
	10	CC3.PRG	ปรับปรุงเพิ่มข้อมูลการนัดหมาย

หมวด	ลำดับ	ชื่อโปรแกรม	การทำงาน
ง. พิมพ์ รายงาน	11	DD1.PRG	รายงานการสั่งยา
	12	DD2.PRG	รายงานการเบิกยา
	13	DD3.PRG	รายงานการจ่ายยา
	14	DD4.PRG	รายงานเกี่ยวกับบริษัทยา
	15	DD5.PRG	รายงานการตรวจสอบยา
	16	DD6.PRG	รายงาน รหัส ชื่อบริษัท/รหัสชื่อยา
จ. ซ่อมแซม แฟ้มข้อมูล ที่ไม่สมบูรณ์	17	EE.PRG	ซ่อมแซมแฟ้มข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ โดยทำ การปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย
ฉ. สำรอง ข้อมูลจาก Hard disk ไปที่ Drive A	18	FF.PRG	สำรองข้อมูลจาก Hard disk ไปที่ Drive A
ช. ลบข้อมูล ที่หมดอายุ ใช้งาน	19	GG.PRG	ลบข้อมูลที่หมดอายุการใช้งานจากแฟ้ม ข้อมูล

โดยที่

- aa เริ่มต้นระบบงานและตั้งค่าใหม่
 - aa1 ตั้ง/แก้ไข รหัสผ่านของระบบ
 - aa2 บันทึก ที่อยู่ ของคลินิก
 - aa3 บันทึก รหัส ชื่อ บริษัทผู้ส่งยา
 - aa4 บันทึก รหัส ชื่อ ของยา
- bb ระบบคลังยา
 - bb1 ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลการสั่งยา
 - bb2 ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลการเบิกยา
 - bb3 ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลการจ่ายยา
- cc ระบบเวชระเบียน
 - cc1 ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลประวัติส่วนตัว
 - cc2 ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลประวัติการรักษา
 - cc3 ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลการนัดหมาย

- dd พิมพ์รายงาน
 - dd1 รายงานการสั่งยา
 - dd2 รายงานการเบิกยา
 - dd3 รายงานการจ่ายยา
 - dd4 รายงานเกี่ยวกับบริษัทยา
 - dd5 รายงานการตรวจสอบยา
 - dd6 รายงานรหัสชื่อบริษัท/รหัสชื่อยา
- ee ซ่อมแซมแก้ไขข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์
- ff สำรองข้อมูลจาก Hard Disk ไป Drive A
- gg ลบข้อมูลที่หมดอายุการใช้งานจากแก้ไขข้อมูล

รูปที่ 3.2